

Shiksha Mandal, Wardha's

G. S. College of Commerce & Economics, Nagpur

An Autonomous Institution

(Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University)

Second Semester Master of Commerce Examination (CBCS)

BUSINESS RESEARCH METHODS & APPLICATION

(MCSFC 2.0)

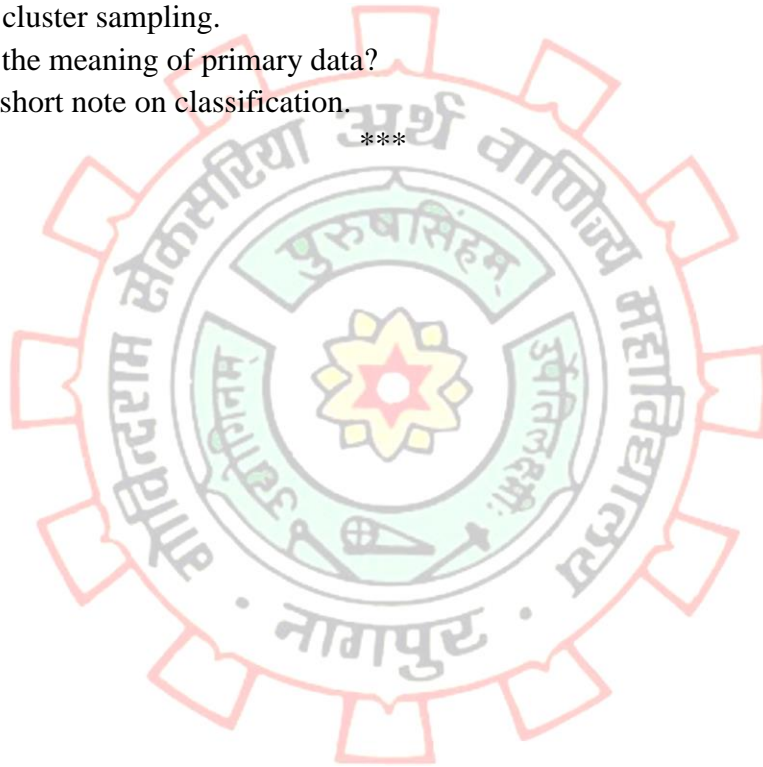
Time: 3 Hours

Maximum Marks: 80

N.B.: All questions are compulsory.

- Q.1 Answer the following question in about 150-200 words: 10
A) Define Research. What are the basic types of research?
OR
B) Explain the process of research.
- Q. 2 Answer the following question in about 150 -200 words: 10
A) What are the techniques involved in formulating a research problem?
OR
B) Explain the different methods of sampling.
- Q. 3 Answer the following question in about 150 -200 words: 10
A) What are the different methods of data collection?
OR
B) Explain the importance of 'Interview' as a tool of data collection.
- Q. 4 Answer the following question in about 150-200 words: 10
A) Explain the various steps involved in report writing. What precautions must be taken in research report writing?
OR
B) What are the different styles for writing bibliography?
- Q. 5 Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
A) Explain the scope of research.
B) What is the importance of research in commerce?
C) What are the objectives of research?
- Q. 6 Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
A) Explain the need for hypothesis in research.
B) Briefly explain 'Survey' method as a method of data collection.
C) What is research design?

- Q. 7 Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
A) Explain the sources of Data Collection.
B) Briefly explain the types of 'Questionnaire' that can be used in research.
C) What are the advantages of using 'Observation' method?
- Q. 8 Answer the following questions in about 75-100 words. (Any Two) 08
A) What is plagiarism?
B) Describe the role of editing in research.
C) What are the qualities of a good report?
- Q. 9 Answer the following questions in about 3 to 4 sentences. 08
A) What is research methodology?
B) Explain cluster sampling.
C) What is the meaning of primary data?
D) Write a short note on classification.

Shiksha Mandal, Wardha's
G. S. College of Commerce & Economics, Nagpur

An Autonomous Institution

(Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University)

Second Semester Master of Commerce Examination (CBCS)

BUSINESS RESEARCH METHODS & APPLICATION

(MCSFC 2.0)

Time: 3 Hours

Maximum Marks: 80

मराठी माध्यम

सूचना: सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

- प्रश्न १. खालील प्रश्नाचे उत्तर १५० - २०० शब्दात लिहा. 10
अ) संशोधनाची संकल्पना स्पष्ट करा. संशोधनाचे मुलभुत प्रकार कोणते आहेत?
किंवा
ब) संशोधनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- प्रश्न २. खालील प्रश्नाचे उत्तर १५० - २०० शब्दात लिहा. 10
अ) संशोधन समस्या सूत्रण चे तंत्र स्पष्ट करा.
किंवा
ब) नमुन्याच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३. खालील प्रश्नाचे उत्तर १५० - २०० शब्दात लिहा. 10
अ) माहिती संकलनाच्या विविध पद्धती कोणत्या आहेत?
किंवा
ब) माहिती संकलनामध्ये मुलाखतीचे महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न ४. खालील प्रश्नाचे उत्तर १५० - २०० शब्दात लिहा. 10
अ) संशोधन अहवाल लेखनातील विविध चरण स्पष्ट करा. संशोधन अहवाल लिहितांना कोणती खबरदारी घ्यावी?
किंवा
ब) संदर्भ ग्रंथ सुची (Bibliography) तयार करण्याच्या शैलीची चर्चा करा.
- प्रश्न ५. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
अ) संशोधनाच्या व्याप्तीची चर्चा करा.
ब) वाणिज्य शाखेत संशोधनाचे महत्व काय आहे?
क) संशोधनाचे उद्दिष्टे काय आहे?

- प्रश्न ६. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
अ) संशोधनामध्ये परिकल्पनाचे महत्व स्पष्ट करा.
ब) सर्वेक्षण पद्धती हि तथ्य संकलनाची पद्धती आहे, थोडक्यात स्पष्ट करा.
क) संशोधन आराखडा म्हणजे काय?
- प्रश्न ७. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
अ) माहिती संकलनाचे स्रोत स्पष्ट करा.
ब) संशोधनात वापरण्यात येणाऱ्या प्रश्नावली चे प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा.
क) निरीक्षण पद्धती वापरण्याचे कोणते फायदे आहेत?
- प्रश्न ८. खालील प्रश्नांचे उत्तर ७५ - १०० शब्दात लिहा. (कोणतेही दोन) 08
अ) साहित्य चौर्य (Plagiarism) म्हणजे काय?
ब) संशोधनामध्ये संपादनाची (Editing) भूमिका लिहा.
क) आदर्श संशोधन अहवालाचे गुण कोणते आहेत?
- प्रश्न ९. खालील प्रश्नांचे उत्तर ३ - ४ वाक्यांत लिहा. 08
अ) संशोधन पद्धती म्हणजे काय?
ब) समूह नमुना म्हणजे काय?
क) प्राथमिक माहिती/तथ्य (Primary Data) म्हणजे काय?
ड) वर्गीकरण वर टिप लिहा.

Shiksha Mandal, Wardha's
G. S. College of Commerce & Economics, Nagpur
An Autonomous Institution
(Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University)
Second Semester Master of Commerce Examination (CBCS)
BUSINESS RESEARCH METHODS & APPLICATION
(MCSFC 2.0)

Time: 3 Hours

Maximum Marks: 80

हिंदी माध्यम
सूचना: सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

- प्रश्न १. निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर १५० से २०० शब्दों में लिखिए। 10
अ) संशोधन से क्या आशय है? संशोधन के मुलभुत प्रकार विशद किजिए।
अथवा
ब) संशोधन की प्रक्रिया स्पष्ट किजिए।
- प्रश्न २. निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर १५० से २०० शब्दों में लिखिए। 10
अ) संशोधन समस्या सूत्रण की तकनीके स्पष्ट किजिए।
अथवा
ब) न्यादर्श (नमूना) चयन की पद्धतिया स्पष्ट किजिए।
- प्रश्न ३. निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर १५० से २०० शब्दों में लिखिए। 10
अ) तथ्य संकलन की विभिन्न पद्धतिया स्पष्ट किजिए।
अथवा
ब) तथ्य संकलन के उपकरण में 'साक्षात्कार' का महत्व स्पष्ट किजिए।
- प्रश्न ४. निम्नलिखित प्रश्न का उत्तर १५० से २०० शब्दों में लिखिए। 10
अ) संशोधन प्रतिवेदन (Report) लेखन के विभिन्न चरण स्पष्ट किजिए। प्रतिवेदन लेखन में कौनसी सावधानियाँ बरतनी चाहिए?
अथवा
ब) सन्दर्भ ग्रंथ सूचि (Bibliography) बनाने की शैली की चर्चा किजिए।
- प्रश्न ५. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर ७५ से १०० शब्दों में लिखिए: (कोई भी दो) 08
अ) संशोधन की व्याप्ति/क्षेत्र (Scope) स्पष्ट किजिए।
ब) वाणिज्य में संशोधन का क्या महत्व है?
क) संशोधन के उद्देश्य विशद किजिए।

- प्रश्न ६. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर ७५ से १०० शब्दों में लिखिए: (कोई भी दो) 08
अ) संशोधन में परिकल्पना की आवश्यकता पर प्रकाश डालिए।
ब) संक्षेप में तथ्य संकलन की 'सर्वेक्षण पद्धति' समझाईए।
क) संशोधन अभिकल्प (Research design) से क्या आशय है?
- प्रश्न ७. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर ७५ से १०० शब्दों में लिखिए: (कोई भी दो) 08
अ) तथ्य संकलन के स्रोतों का वर्णन किजिए।
ब) संशोधन में उपयोग की जाने वाली 'प्रश्नावली' के प्रकार लिखिए।
क) 'अवलोकन' पद्धति के क्या लाभ हैं? स्पष्ट किजिए।
- प्रश्न ८. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर ७५ से १०० शब्दों में लिखिए: (कोई भी दो) 08
अ) साहित्यिक चोरी (Plagiarism) से क्या आशय है?
ब) संशोधन में संपादन (Editing) की क्या भूमिका है?
क) आदर्श प्रतिवेदन के गुण कौनसे हैं?
- प्रश्न ९. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर तीन से चार पंक्तियों में लिखिए। 08
अ) संशोधन पद्धति से क्या आशय है?
ब) समूह निदर्शन (Cluster Sampling) से क्या आशय है?
क) प्राथमिक तथ्यों से क्या आशय है?
ड) 'वर्गीकरण' पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए।
